

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Quant per any, una pesseta de rebalta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
IMPREMTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERÇ
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2,298

ANY IX NUM.-2.684 BARCELONA, DISSABTE 13 DE JULIOL DE 1912 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ULTIMS DIES DE LA EXPOSICIO ESPECIAL Y VENDA

d'articles pera

CAMP VIATGE Y BANY

Acaba el 13 de juliol

Ocasions excepcionals en Trajos de bany, Perfumeria, Llençols, Toballos, Maletins, Sacs de mà, Maletes, Mundus, Calsat de camp, Cistells, Màquines afeitar, Mobles, Estores, Vissols, Cortinatges, Tapets, Trajos dril pera caballer y nois, Guarda pols, Binocles de campanya, Barnussos, Bruses, Faldilles, Refaixos, Bates, Matinés, Cotilles, Roba blanca, Devantals pera noi, etc. etc.

MONT D'OR

CASA D'EDUCACIÓ EN EL CAMP

AQUESTA ESCOLA ESTÀ PRINCIPALMENT DESTINADA ALS ALUMNES QUE DESITGIN UNA FORMACIÓ VIRIL Y HONORABLE

CONFORME ALS PRINCIPIS DE LES NEW-SCHOOLS Y DE LES LAND-ERZICHTUNGSHHEIM

Viven en el camp, en lloc sà, d'ample horitzó y boscos abundants. Treballs de granja. Ocupacions manuals, modicis, fusteria, jardineria, impremta. Exercicis físics, tennis, patinatge, joc de pilota, foot-ball, l'any diari. Mètode d'ensenyament basat en l'evolució mental del noi. Estudi de la comarca per col·lectivitat biològica. Centres d'interès geogràfic y històric que despertin l'iniciativa personal. Experiències de física y química, partint de fetes de la vida quotidiana. Estudi de llengües viues. Visites freqüents a fàbriques y museus. Viatges. EDUCACIÓ MORAL.

PRIMERA ENSENYANSA Y CULTURA GENERAL-ESTUDIS DE COMERS-PERITATGES INDUSTRIALS PERA INFORMES COMPLETS DIRIGIRSE ALS DIRECTORS: SR. Y SRA. P. MOLES. MONT D'OR TERRASSA (BARCELONA)

A Sant Hilari

LA COMPETENCIA D'AUTOMOBILS

D'HOTELRIC A SANT HILARI: 3 PESSETES

Passejades: Agencia LA IGUALADINA, carrer de Sant Pau, número 2, Barcelona

Glas en 10 minuts s'obté comprant una màquina en el carrer de Tamarit, 185, lamplateria de la Vida Riera (preu econòmic).

CHAMPANILLA

GRAN ESTIMULANT DIGESTIU. Demanis a tots els colimados, cafés y bars.

La política financiera de la monarquia

La greu situació de l'Hisenda espanyola. Conseqüències de la ridícula imperialista.—Els dinàstics senten la angunia del desastre econòmic.

Espanya és de molt segles ençà, un Estat pobre y orgullós. Ha tingut furs d'hidalgos, però els seus cabals han estat magres. Ha somiat jumb grandeses, y ha aigut en prosa que dificultats econòmiques. Ha intentat esser un poble fort, y la seva notorietat deficient l'ha aplegit d'una mena llastimosa. Alcap d'un quant temps de pensar en glòries, en conquestes, en dominacions, en heroïsmes y en imperialismes, s'ha presentat una apremiant qüestió de cabala. Y a les disbauxes militars y guerreres han seguit difícils plans de reconstitució econòmica, de nivellació dels pressupostos. En Castelar predicà un dia aquell famós pressupost de la pau que havia de curar a Espanya la crisi financera produïda per les guerres colonials y civils. Després de la desfeita de les darreres del passat segle, els elements productors reclamaven trament una política econòmica reconstruïda, de convalescència. En Villaverde anà de dret cap a la nivellació.

La tirsso al terrible de 1890 no ha servit de gran cosa al poble espanyol. Y la profunda cicatriu de la feia que porta Espanya en son

reconstrucció. En los debats mantenidos en Mayo último expuso claramente el señor Navarroreverter su pensamiento de acometer esas reformas como complemento necesario del presupuesto que presentó para 1913, puramente ocasional y transitorio.

Desde que en 1909 se presentaron los sucesos de Melilla cambió en parte la situación de la Hacienda a consecuencia de los gastos extraordinarios que hubo de realizar, y que determinaron los edificios que han acusado las últimas liquidaciones y la emisión de obligaciones del Tesoro aun circulantes. Aparte de esto y según se desprende de los trabajos realizados por el señor Navarroreverter, los créditos del Estado desde 1875 hasta fin de 1911 suman 96 millones de pesetas por gastos extraordinarios y suplementos, elevándose a 44 los correspondientes a ejercicios cerrados y descuñados del Tesoro; el total de ambas cifras es de 140 millones de pesetas, que representan una deuda que es preciso solventar cuanto antes.

Para ello y para que otros débitos dejen de serlo, está indicado el presupuesto de liquidación, que recogerá cuanto sea pascivo del Estado.

Asimismo está indicado el de reconstrucción, porque conviene fomentar la riqueza pública, siendo de pascivo necesario cumplir los compromisos a que pueda obligarnos el tratado con Francia respecto a nuestra acción comercial y militar en Marruecos. Estamos, pues, en una época semejante a la de 1890-900, en que el ilustre Villaverde realizó la obra de liquidación financiera, dejando sentadas las bases de régimen de la Hacienda, con arreglo a cuyo patrón se han venido des-

Conferencia interesante

que organizada pel C. N. R. donarà el diputat a Corts

D. PERE COROMINAS

el diumenge a les 11 en punt del matí en el Teatre "Sala Imperi", desenrollant el següent tema:

Les mancomunitats en el Congrés espanyol. - Posició dels partits polítics davant de la qüestió catalana.-La Mancomunitat y la llibertat de Catalunya

COMENTARIS

Per bon camí?

La veritable incògnita que s'obre en la política dinàstica espanyola és aquesta: les vinentes eleccions provincials les farà en Canalejas o les farà en Maura?

Davant d'aquest dubte, en Canalejas intenta esmenar la seva conducta de governant. Comprén que, seguint pel camí per on ha caminat fins ara, no pot atjorarse en cap corrent d'opinió, en cap fons del país. El seu programa de liberal y de democràcia ha quedat verge després de dos anys de govern. En aquestes condicions, la seva caligüda del poder resultava un fet banal, una cosa indiferent.

Per això intenta rectificar la seva conducta y vol fer bona feina d'aquí endavant. El projecte de Mancomunitats representa per ell un primer pas en el nou camí. Pel que resta d'any se proposa deixar resolta aquesta qüestió de les Mancomunitats y la de la Llei de Jurisdiccions. Mentrestant plantejarà de debó el problema de la Llei d'Associacions, peral qual tanta gosadia necessita un governant de la monarquia espanyola.

Ja en aquest punt les coses, enarborada per en Canalejas la bandera democràtica, antitradicional, europea, l'home se trobarà enforçat en el poder. Podrà ajorarse en un moviment d'opinió y li serà més fàcil vencer an en Maura quan el capítol conservador, cap allà al mes de juny, pretengui assaltar la forteresa del poder.

S'ha decidit, doncs, el senyor Canalejas a tirar pel bon camí? Si això fa, nosaltres no podriem fer altre cosa que celebrarlo.

La Conferencia den Corominas

A mitja que's va ajorant la data de la celebració de la conferencia den Corominas, creix l'espectació y l'interès pera escoliar la veu autorizada del dignissim diputat per Barcelona.

En els centres polítics de l'U. F. N. R. hi regna una animació extraordinària. Els socis de les nostres entitats se proposen assistir en massa a la conferencia. En els centres dels altres partits polítics se fan totes menes de comentaris y de cabales sobre les manifestacions que pugui fer en Corominas.

En general, aquesta conferencia ha despertat un vivíssim interès en tots aquells que's preocupen de política, interès justificadíssim per la transcendència del tema y la personalitat prestigiosa del conferenciant que una intervenció tant eficaç y tant directa tingüé en l'elaboració del projecte de Mancomunitats dintre la comissió parlamentaria.

Ademés, aquesta conferencia revestirà un caràcter de transcendència no acostumada.

El Consell de l'U. F. N. R. en la seva durera reunió, després d'escoliar les manifestacions den Corominas, acordà que en la seva conferencia, exposés l'opinió del Consell. Y així, en Pere Corominas, no exposarà la seva particular opinió, sinó que parlarà en nom del nostre partit, en virtut del vot de confiança que l'organi superior del mateix li otorgà. Housaquí caràcter distintiu, eminentment democràtic, del nostre

El "Minuto" se declara mitg regionalista. Si en la nostra plassa de toros se ballen sardanes, en justa cortesia, els toreros han de simpatitzar amb les coses regionals. Y si el "Minuto", es conservador, admirador don Maura, partidari de les Mancomunitats y simpàtic al regionalisme, no tindrà res de particular que pera extrènyer una mica més els llassos interregionals, el "Minuto" se fos soci de la Lliga y "La Veu" començés a fer revistes de toros, comensant per publicarles quan hi prengüés part algun matador regionalista.

El míting de Granollers

Com ja anunciàrem dies passats, avui a la vetlla tindrà lloc en el saló de l'Unió Liberal de Granollers un míting monstre contra el carlisme. Ademés d'alguns oradors de la localitat hi prendran part els senyors Joan Mujal, pel partit radical, Joaquim Bueso, per l'Agrupació Socialista, Lluís Companys, pels republicans reformistes, Oriol Mariorrell, per la Joventut F. N. R. y Francesc Layret, per l'U. F. N. R.

Conferencia

Aquesta nit, a dos quarts de deu, nostre distingit col·laborador senyor Ribera y Rovira donarà una conferencia en el Centre Autonomista Republicà del Districte X, desenrollant el tema «De Liberalisme. Catalans y Forasters».

Queden invitats en aquest acte totes les entitats de l'U. F. N. R. y, en general, tots els nostres correligionaris.

Les Mancomunitats

La Junta permanent de l'Unió Catalànica en sessió extraordinària acordà fer constar en acta, el goig amb que s'enterà del ferm comportament patriòtic amb que's diputats catalans senyors don Pere Corominas, don Francesc Cambó y don Alfons Sala, laboraren per Catalunya desde la Comissió parlamentaria dictaminadora del migadíssim projecte de Mancomunitats presentat pel Govern a la Cambra de diputats.

Avís

El Directori del Blok d'acció nacionalista radical «Somb» avisa a sos inscrites, que l'hora de reunir-se pera anar a l'Aplec de la Sardana és a les cinc del matí en el lloc de costum.

La presa de la Bastilla

La secció d'Acció Política de la Joventut F. N. R. segueix treballant activament pera organitzar el míting commemoratiu de la presa de la Bastilla. Avui podem avançar que, entre altres oradors, hi parlaran els senyors Enric Vila, Roig y Pruna, Ribera y Rovira, Oriol Mariorrell, Francisco Layret y nostre company Andreu Nin.

"El Cor del Poble,"

El número 6 d'aquest important setmanari d'esquerra corresponent a la present setmana, sortirà avui dissabte, a la tarda, a l'hora de costum.

Del número constarà treballs interessants d'actualitat política, anant-ni un de vibratori remembrant la presa de la Bastilla, per lo que'l recomanem a sardanes y correligionaris.

Diverses

Ha arribat de Madrid, el senyor Lerroux.

Avui se celebrà a l'Ateneo de Concentració Radical del carrer de Sant Gil, una vetlla commemorativa de la presa de la Bastilla, en la qual entre altres oradors hi parlaran els senyors Piberer, Borjes y Guerra del Rio.

Notes polítiques

Els "jóvenes rebeldes,"

Demà, a dos quarts de quatre de la tarda, se celebrà a la "Casa del Pueblo" una reunió de juntes directives y socis de totes les joventuts lerrouxistes pera tractar, segons diuen, d'un assumpte de transcendència pera la política republicana nacional.

Informació de l'extranger

La reina sense reialme

Aquests dies se trova a París la reina Rana, la reina que regnà a Madagascar y que avui, destronada, passeja la seva desgracia per Europa.

La sobirana sense súbdits viu d'una pensió de 50.000 francs que li votà la República francesa quan s'apoderà del seu reialme, a canvi de no tornar a la seva terra natia.

Ranavalona hauria pogut casarse; però com que aleshores deixaria d'esser reina, ha de mantenir-se soltera. D'això se'n plany així com de la escassa pensió que no li permet viure d'acord amb la seva generositat, al si queu gastar automòbil. No pot mantenir més que tres cavalls en les seves quadres y un parell de criats, amb lo qual cap reina, per africana y destronada que sigui, pot viure amb decoro. Aquestes son les amargues queixes de l'infelís reina sense reialme.

Un dia, quan després de fer-se seu els francesos a Madagascar, Ranavalona visità a París, fou rebuda y tractada amb tots els honors de una reialesa caiguda, però refusa al fi. Ara hauria fet cas de la seva visita y la desgraciada descendenta de reis ha de limitar-se a fer la vida de qualsevol burgesa y a passar desapercebuda entre les muniions ciutadanes.

El camí del pa

La qüestió del Mediterrani preocupa aquests dies serienament a Anglaterra, no sols en son aspecte militar, sinó també en son aspecte econòmic.

Que perdi l'Anglaterra durant alguns dies l'intervenció al Mediterrani per causa d'una guerra y desseguida l'escassa de queviures y sobre tot de pa se dressarà imposant sobre'l Regne Unit.

L'Anglaterra, com es sabut, no cull cereals. Els ha d'importar y en grans quantitats d'altres països. Es de Rússia, de Romania y de l'Índia d'ont li arriben.

Aquestes importacions se pot dir que's fan al dia. No hi ha considerables stoks de blat ni de farina. L'Anglaterra isolada completament, no més podria viure amb les seves reserves una vetlla de dies. En temps de gue-

Política francesa

París, 12.—Al Senat s'ha discutit avui el projecte referent al protectorat de Fransa al Marroc.

El vraporteur, M. Pierre Baudin, fa notar que apart de la glòria militar, se tracta del compliment de la missió de Fransa a l'Àfrica del Nord.

El protectorat francès al Marroc—diuen és la conseqüència natural dels sacrificis de Fransa.

Allegix que no poden sorgir dificultats en l'interpretació d'aquest tractat entre'l Soldat y Fransa ni en el procediment pera armar la qüestió dels protegit, fixat en el tractat de 1911.

Acaba demanant l'aprovació del tractat referit al protectorat. La votació d'aquest tractat—diu—donarà als que sostenen la nostra política al Marroc la lora que necessiten. (Aplaudiments.)

M. Jouvevri, de la dreta, s'extranya de la duració de les negociacions amb Espanya. Fa vots per la satisfactoria terminació de aquestes negociacions, esperant que la diplomacia francesa reconeixerà a Espanya la

